

**РЕГІОНАЛЬНИЙ ФОНД ПІДТРИМКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА
ПО ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
АСОЦІАЦІЯ КРЕДИТНИХ СПІЛОК ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
«ПОЛТАВСЬКА КООПЕРАТИВНА ЛІГА»**

**В.В. Гончаренко
А.О. Пантелеймоненко**

**СТВОРЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ
КРЕДИТНИХ СПІЛОК**

ПОЛТАВА – 2005

Гончаренко В. В., Пантелеймоненко А.О. Створення та організація роботи кредитних спілок. Методичний посібник. – Полтава, 2005. – 74 с.

Автори:

Гончаренко Владислав Васильович – доктор економічних наук, професор кафедри кооперації Полтавського університету споживчої кооперації України. Має більше 70 наукових та навчально-методичних праць з кооперативної проблематики.

Пантелеймоненко Андрій Олексійович – кандидат економічних наук, доцент кафедри кооперації ПУСКУ. Має близько 40 наукових та навчально-методичних праць з кооперативної проблематики.

Рецензенти:

Аліман М. В. – кандидат економічних наук, доцент Полтавського університету споживчої кооперації України

Жученко В.С. – доктор економічних наук, професор Полтавського державного педагогічного університету ім. В.Г. Короленка

Методичний посібник рекомендований для ініціативних груп по створенню кредитних спілок, викладачів та студентів навчальних закладів III та IV рівнів акредитації систем кооперативної освіти.

ЗМІСТ

	Стор.
Вступ _____	4
I. Створення кредитної спілки	
Етап 1. Формування ініціативної групи _____	5
Етап 2. Підготовка проекту статуту кредитної спілки _____	6
Етап 3. Підготовка членства кредитної спілки _____	6
Етап 4. Скликання загальних зборів _____	7
Етап 5. Проведення загальних зборів _____	8
Етап 6. Державна реєстрація кредитної спілки як юридичної особи _____	12
Етап 7. Державна реєстрація кредитної спілки як фінансової установи _____	18
Етап 8. Ліцензування кредитної спілки _____	23
II. Організація роботи кредитної спілки _____	27
1. Перші засідання Спостережної ради _____	31
2. Перші засідання Ревізійної комісії та Кредитного Комітету _____	32
3. Організація фінансового моніторингу _____	32
Додатки _____	35

Вступ

В умовах недосконалої системи кредитування населення в Україні дедалі більшого розвитку набуває рух кредитних спілок, в основу яких покладено міжнародні принципи *взаємодопомоги та самофінансування*. Відроджені у 1993 році за сприяння української діаспори та урядів США і Канади, кредитні спілки за понад десять років діяльності стали невід'ємною частиною кредитно-фінансової системи нашої держави. Сьогодні існує вже понад 700 таких організацій, а їхніми членами є близько мільйона українських громадян.

При цьому слід зазначити, що значна частина діючих кредитних спілок має стрімке зростання, яке у порівнянні з аналогічним періодом розбудови кредитної кооперації зарубіжних країн відбувається значно інтенсивніше. Проте, поряд із здобутками, рух кредитних спілок України має і цілий ряд невідкладних проблем, особливо на етапі організації та становлення „молодої” кредитної спілки.

Скоротити до мінімуму організаційні проблеми, пов'язані з державною реєстрацією та початком діяльності новоствореної кредитної спілки – мета цього посібника.

Його автори виражають щиру вдячність проекту ТАСІС "Підтримка малих і середніх підприємств на селі" за надані матеріали та Регіональному фонду підтримки підприємництва по Полтавській області за фінансування видання посібника.

I. Створення кредитної спілки Етап 1. Формування ініціативної групи

Процес організації кредитної спілки починається з формування *ініціативної групи*. Дуже добре, якщо до її складу входить 3 і більше осіб, які є авторитетними серед місцевого населення людьми. Але дуже не бажано, щоб ініціативна група складалася з родичів. У даному випадку ідея створення кредитної спілки може бути сприйнята як спроба організації „сімейного бізнесу” („сімейна спілка Іваненків”, „... Петренків” тощо). Найбільш ймовірно, що така ініціатива не буде підтриманою іншими людьми. При цьому, слід враховувати, що ініціативна група, перш за все, має відігравати консолідуючу роль для потенційних членів на етапі заснування кредитної спілки. Така група має виконати що найменше два важливих завдання:

- отримати підтримку з боку не менше як 50 фізичних осіб, які в подальшому можуть стати її засновниками (така кількість відповідає вимогам Закону України „Про кредитні спілки” (2001 р.);
- знайти тих, хто зможе здійснювати ефективне управління справами майбутньої кредитної спілки (голова правління, головний бухгалтер, інші працівники).

Для успішного проведення установчих загальних зборів ініціативна група має провести значну підготовчу роботу. Перш за все це стосується попередніх *організаційних зборів*. Вони по суті є пробою можливостей проєктованої кредитної спілки. Іншими словами, завданням таких зборів є з'ясування попиту на кредити, і звичайно ж, готовності потенційних членів кредитної спілки робити грошові внески за рахунок яких будуть формуватися позичковий фонд. Серед потенційних членів-засновників кредитної спілки має бути „баланс інтересів” щодо попиту на послуги, тобто попит на кредити повинен приблизно відповідати сумі можливих надходжень у вигляді членських внесків (вкладів).

Поряд з цим, слід вказати й на агітаційне значення попередніх організаційних зборів. Вони дають можливість розширити число майбутніх засновників. Під час проведення організаційних зборів ініціативна група у складі кількох осіб, на яку покладаються наступні функції:

- організаційна робота щодо скликання установчих загальних зборів;
- підготовка проєкту статуту та внутрішніх положень кредитної спілки;
- пропаганда ідеї фінансової взаємодопомоги серед потенційних членів кредитної спілки;

* Проте, вони в подальшому не мають жодних привілеїв у порівнянні з тими членами кредитної спілки, які набуватимуть членства після них.